

گفت‌وگو با حمیدرضا مقصودی کارگردان فیلم کوتاه «خانه ماه»

پیوند ناگسستنی انسان و طبیعت

مریم عظیمی
گفت و گو

فیلم کوتاه «خانه ماه» دومین اثر حمیدرضا مقصودی است که در ۱۲ جشنواره داخلی و خارجی پذیرفته شده و جایزه بهترین فیلم جشنواره منطقه‌ای فیلم کوتاه، بهترین فیلمنامه، بهترین صداگذاری، دیپلم افتخار جشنواره رشد و... را از آن خود کند. مقصودی که به واسطه شغل خبرنگاری پدرش با دوربین و فیلمبرداری آشنا شده و آنچنان دل در گرو سینما می‌گذارد که هم در دبیرستان و هم در مقطع کارشناسی و کارشناسی ارشد به تحصیل در زمینه سینما می‌پردازد. در ادامه گفت‌وگوی خبرنگار صبا با این کارگردان جوان را می‌خوانید.

درباره شکل‌گیری ایده اصلی فیلم بگوئید.

ایده اصلی این فیلم، داستان دختر بچه‌ای است که نقیصی مادرزادی دارد و از آنجایی که در یک محیط روستایی به سر می‌برند پدرش او را از بیرون رفتند منع می‌کند اما این دختر در روند فیلم به یک منجی برای بره‌ها و حیوانات دیگر روستا تبدیل می‌شود. این ایده به دوران کودکی خود من باز می‌گردد چون در سفر به روستا می‌دیدم که روی حیوانات نشانه گذاری می‌کنند گوششان را می‌برند و یادای بر بدنشان می‌گذارند و این مسئله مرا اذیت می‌کرد و با من ماند تا اینکه چندین سال پیش در این مورد فیلمنامه‌ای نوشتم اما آنقدر جذاب از کار در نیامد که بخواهم به آن بپردازم و بعد از چند سال دوباره این ایده در ذهنم پررنگ شد و روی آن کار کردم تا به قصه‌ای که امروز در فیلم می‌بینید، رسید.

از سبک کار بگوئید

فیلم کاملاً رئالیستی است و فضای سورئال یا حتی رئالیسم شاعرانه نیز ندارد.

در زمینه تهیه فیلم با انجمن همکاری داشتید؟

بله این فیلم با همکاری انجمن سینمای جوان ساخته شد اما

از آن مبلغی که نظر گرفته شده بود خیلی فراتر رفت. این فیلم در شهرستان دره‌گز، روستای داغدار در خراسان رضوی فیلمبرداری شده و دختر بچه بازیگر نقش اصلی نا بازیگر و تمام نقش‌های دیگر هم بازیگران آماتور بودند.

همکاری با نابازیگران شما را دچار چالش می‌کرد یا به رئالیتهای که مدنظر داشتید کمک می‌کرد؟

خوب این فیلم به زبان کردی خراسانی یعنی کرمانجی ساخته شده است و من بیش از هر چیز به این دقت کردم که بازیگران این زبان را راحت و روان صحبت کنند همین قضیه دست مرا می‌بست و در انتخاب بازیگر برایم محدودیت ایجاد می‌کرد. دختر بچه ما اصلاً سابقه حضور جلوی دوربین نداشت با اینحال فقط نیاز به کمی تمرین داشت تا بتواند نگاهش را کنترل کند و جای مکث‌هایش را در بیاورد بنابراین ۱۵ روزی با این دختر بچه تمرین کردیم و باقی بازیگران هم از آنجایی که محیط را می‌شناختند با کمی صحبت در مورد کاراکتر و موقعیت ما را به نتیجه‌ای که مدنظرمان بود رساندند. نکته جالب دیگر این است که در بازخوردهایی که داشتیم مخاطبان اصلاً باور نمی‌کردند که اکثر

این افراد نابازیگر و یا آماتور هستند.

چرا در این جغرافیا و به این زبان کار کردید؟

خود من از کردهای خراسان و کرمانج هستم، این قوم با جمعیتی حدود دو و نیم میلیون نفر دارد که در شمال خراسان ساکن و از فرهنگی غنی بهره‌مند است اما متأسفانه خیلی کم به این قوم پرداخت شده بنابراین احساس کردم که این فرهنگ و بوم نیاز به معرفی و کار فرهنگی بیشتری دارد. در واقع این فیلم ادای دین من به این قوم و فرهنگ غنی است.

آیا در همان منطقه اکران عمومی انجام شده است؟

متأسفانه در خراسان هنوز اکران انجام نشده و فقط در جشنواره فیلم کوتاه منطقه‌ای در مشهد اکران شد اما در تلاش هستیم که بتوانیم با چند فیلم دیگر که به همین زبان ساخته شده‌اند باکسی را تعریف و آثار را به اکران عمومی برسانیم.

اسماعیل عظیمی، کارگردان فیلم کوتاه «بچه خوان»

فیلمی برگرفته از زندگی نوجوانی ام

معصومه دهقان
گفت و گو

بسام. خوشبختانه امسال تابستان موفق شدم فیلم را در یکی از روستاهای بکر نزدیک به شهرستان شیرگاه بسازم. علاوه بر این، فضای فیلم مینیمال بود و باید طراحی صحنه و لباس به دقت انجام می‌شد. خوشبختانه با کمک تیم‌های طراحی صحنه مه‌رمان بستانی و طراحی لباس الهه نجفی، از پس این سختی‌ها برآمدم.

در مورد چگونگی انتخاب بازیگران فیلم توضیح دهید.

بازیگران اصلی فیلم مازندرانی بودند. یکی از چالش‌های اصلی من در انتخاب بازیگر نوجوان بود، چرا که این نقش به صدای خاصی نیاز داشت. این مسئله باعث شد که نتوانم فیلم را دو سال پیش بسازم. اما بعد از مدت‌ها جستجو، توانستم یاسین طلوعی را که اصالتاً تبریزی است، برای نقش نوجوان فیلم انتخاب کنم. خوشبختانه او توانست نقش را به خوبی ایفا کند. جالب است بدانید که او همزمان در جشنواره فیلم فجر با فیلم بلند دیگری به نام «فریاد» هم حضور دارد.

فیلم «بچه خوان» تاکنون در جشنواره‌های مختلف داخلی موفق به دریافت جوایزی شده است. آیا برنامه‌ای برای حضور در جشنواره‌های خارجی دارید؟

بله، «بچه خوان» تاکنون در جشنواره‌های داخلی مختلفی از جمله جشنواره میراث فرهنگی، جشنواره رشد و جشنواره اشراق جوایز برتری کسب کرده است. در حال حاضر تصمیم داریم ابتدا روند ارسال فیلم به جشنواره‌های داخلی را تمام کنیم و سپس به جشنواره‌های خارجی برای پخش بین‌المللی بپردازیم.

در پایان اگر نکته‌ای دارید که بخواهید به آن اشاره کنید، لطفاً بفرمایید.

در پایان از تمام عوامل فیلم «بچه خوان» تشکر ویژه‌ای دارم. افرادی که با جان و دل تلاش کردند و زحمات زیادی کشیدند. همچنین جا دارد از خانه فیلم عقیق که سال‌هاست با آنها همکاری دارم و از مرکز فیلم جوان سوره که حامی این پروژه بودند، قدر دانی کنم.

اسماعیل عظیمی، فیلمسازی را از سال ۱۳۸۵

و با انجمن سینمای جوان آغاز کار کرد. از آثار او

می‌توان به فیلم‌های کوتاه «صف»، «پرستار»، «یک

مسئله ساده»، «پل»، «مرزهای عاشقی»، «سمج» و «صوراحیل»

اشاره کرد. اما اکنون «بچه خوان» هفتمین فیلم کوتاه اوست که در

جشنواره فیلم فجر حضور دارد. این فیلم محصول مرکز فیلم جوان

سوره و به تهیه‌کنندگی مشترک اسماعیل عظیمی و علی اصغر

سلطانی‌نژاد ساخته شده است. در ادامه با وی درباره روند تولید

این فیلم به گفت‌وگو پرداختیم.

فیلم «بچه خوان» از چه ایده‌های نشأت گرفت و روند نگارش فیلمنامه چگونه بود؟

ایده اصلی فیلم از خودم بود. داستان فیلم در واقع برگرفته از زندگی نوجوانی من است. من در خانواده‌ای تعزیه‌خوان متولد و بزرگ شدم. پدرم از پیشکسوتان تعزیه در استان مازندران بود، بنابراین از کودکی با این مراسم‌ها آشنا بودم و همیشه به همراه پدرم در رویدادهای مختلف به روستاهای اطراف می‌رفتم تا مراسم تعزیه برگزار کنیم. ساخت این فیلم برای من به شدت جذاب بود، چون از زیست شخصی‌ام آمده و اولین فیلمی است که در فضای بومی استانی که در آن متولد شده‌ام (مازندران) ساخته می‌شود. فیلمنامه را با همکاری دوست خوبم، آقای علی آهنگری، به نگارش در آوردم و در نهایت نسخه نهایی را خودم تکمیل کردم.

چالش‌های خاصی در ساخت فیلم «بچه خوان» وجود داشت؟

بله، فیلم به صورت کلاسیک ساخته شده و تم قدیمی دارد، چون در دهه ۷۰ اتفاق می‌افتد. این خود چالش‌هایی به همراه داشت. بسیاری از جزئیات باید متناسب با آن زمان طراحی می‌شد و برای این کار نیاز به لوکیشن مناسب داشتیم. در ابتدا قرار بود این فیلم دو سال پیش ساخته شود، اما به دلیل نبود لوکیشن‌های مناسب با بافت دهه ۷۰، نتوانستم آن را

